

หลักสูตร พน.๐๐๑ เจ้าหน้าที่ดับเพลิง
(Firefighting and Fire Service Course)

กองฝึกการช่างกล

กองการฝึก กองเรือยุทธการ

พ.ศ.๒๕๔๘

คำนำ

หลักสูตรเจ้าหน้าที่ดับเพลิงฉบับนี้ จัดทำขึ้นเนื่องจาก กฟร.เล็งเห็นว่า อัคคีภัยที่เกิดขึ้นแก่อาคารหรือสถานที่ใดก็ตามในแต่ละครั้ง อาจสร้างความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินให้เป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และส่งผลเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนประเทศชาติโดยรวมอย่างแน่นอน

กฟร.เป็นหน่วยงานหนึ่งของ กร. และ ทร. ที่มีขีดความสามารถในการให้การสนับสนุนการฝึกอบรมด้านการป้องกันและดับเพลิงกับหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชนได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน ที่เข้ารับการฝึกอบรมแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อ ทร. โดยตรงในด้านการประชาสัมพันธ์หน่วยด้วย

เมื่อได้เปิดการฝึกอบรมตามหลักสูตรฉบับนี้แล้ว หากพบว่ายังมีข้อบกพร่องด้วยประการใด กฟร.จะได้ปรับปรุงให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ขึ้นในโอกาสต่อไป

กองการฝึก กองเรือยุทธการ

กันยายน ๒๕๔๕

หลักสูตร พน.๐๐๑ เจ้าหน้าที่ดับเพลิง (Firefighting and Fire Service Course)

กองการฝึก กองเรือยุทธการ

พ.ศ.๒๕๕๕

๑. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

เพื่อฝึกอบรมหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน ให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยในหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

เป็นบุคคลภายนอก ทร. (บุคลากรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานทั่วไป เทศบาล และ อบต.)

๓. ระยะเวลาในการฝึกอบรม ๕ วัน

๔. การดำเนินการฝึกอบรม

๔.๑ กำหนดเวลาฝึกหัดศึกษาประจำวัน ดังนี้

๐๕๓๐ - ๐๗๓๐ กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม

๐๘๓๐ - ๑๒๐๐ ศึกษาในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติ

๑๓๐๐ - ๑๗๓๐ ศึกษาในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติ

๔.๒ การศึกษาในห้องเรียนและการฝึกปฏิบัติ รวมใช้เวลาประมาณ ๕๐ ชั่วโมง

๔.๓ กำหนดการเปิดและปิดการอบรมเป็นไปตามที่ กร.อนุมัติเป็นรายกรณีที่มีหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน เสนอขออนุญาตเข้ารับการฝึกอบรมที่ กพร.

๕. การวัดและการประเมินผลการฝึกอบรม

ใช้วิธีวัดและประเมินผลตามความเหมาะสม แล้วตัดสินผลผ่านหรือไม่ผ่านการอบรม และให้ผู้ผ่านการอบรมมีสิทธิได้รับประกาศนียบัตร ตามระเบียบว่าด้วยการออกประกาศนียบัตรของ กพร.

๖. การกำหนดวิชาในหลักสูตร ประกอบด้วย ๔ วิชาหลัก และมีชั่วโมงการเรียนการสอน ดังนี้

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง			หมายเหตุ
	อบรม	ฝึก	รวม	
๑. การป้องกันและดับเพลิง	๖	๑๘	๒๔	- วัดผลรายวิชาและประเมินผลโดยรวม - ตัดสินผล ผ่านหรือไม่ผ่านการอบรม
๒. การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	๒	๖	๘	
๓. การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๒	๖	๘	
๔. การเตรียมความพร้อมทางด้านองค์บุคคล	-	๑๐	๑๐	
รวม	๑๐	๔๐	๕๐	

๗. ขอบเขตการฝึกอบรมตามรายวิชา มีรายละเอียดดังนี้

๗.๑	วิชา การป้องกันและดับเพลิง	ผนวก ก
๗.๒	วิชา การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	ผนวก ข
๗.๓	วิชา การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย	ผนวก ค
๗.๔	วิชา การเตรียมความพร้อมทางด้านองค์บุคคล	ผนวก ง

๘. การกำหนดหมายเลขกำกับ

- ๘.๑ หมายเลข พน.๐๐๑ เป็นหมายเลขหลักสูตร (พน. คือ หลักสูตรพิเศษสำหรับบุคคลนอก ทร.)
๘.๒ หมายเลขกำกับวิชา กำหนดไว้ในผนวกของวิชานั้น ๆ

๙. รายการผนวก

ผนวก ก	วิชา พน.๐๐๑.๑ การป้องกันและดับเพลิง	๒๔ ชั่วโมง หน้า ๓
ผนวก ข	วิชา พน.๐๐๑.๒ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	๘ ชั่วโมง หน้า ๔
ผนวก ค	วิชา พน.๐๐๑.๓ การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๘ ชั่วโมง หน้า ๕
ผนวก ง	วิชา พน.๐๐๑.๔ การเตรียมความพร้อมทางด้านองค์บุคคล	๑๐ ชั่วโมง หน้า ๖

พล.ร.ต.

สบ.กศร.

ผนวก ก

วิชา พน.๐๐๑.๑ การป้องกันและดับเพลิง

ความมุ่งหมายของวิชา

เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพลศาสตร์ของไฟและการแบ่งประเภทของไฟ สาเหตุและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ การใช้เครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้นและอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดใหญ่ การท่อม ไรย ม้วน พับ จัดเก็บสายสูบ และการนำสายสูบออกใช้งานอย่างถูกวิธี การใช้รถดับเพลิงและการสั่งการ การจัดทำแผนและมาตรการต่าง ๆ ในการดับเพลิง และการดับไฟแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการระงับอัคคีภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีการอบรมและฝึกดังนี้

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- พลศาสตร์ของไฟ	๓	-
- สาเหตุและการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้	๓	-
- การใช้เครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้นและอุปกรณ์ดับเพลิงขนาดใหญ่	-	๓
- การท่อม ไรย ม้วน พับ จัดเก็บสายสูบ และการนำออกใช้งานอย่างถูกวิธี	-	๒
- การใช้รถดับเพลิงและการสั่งการ	-	๔
- การดับไฟภายในห้อง	-	๒
- การดับไฟขนาดใหญ่	-	๒
- การจัดทำแผนและมาตรการต่าง ๆ ในการดับเพลิง	-	๒
- การฝึกจำลองสถานการณ์	-	๓
รวม	๖	๑๘

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการเรียนวิชาป้องกันความเสียหาย เล่ม ๑ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๒. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๓. คู่มือการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวง แรงงานและสวัสดิการสังคม

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กพร. และกองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กพร.

พล.ร.ต.

ผบ.กพร

ผนวก ข

วิชา พน.๐๐๑.๒ การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้รับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับ การปฐมพยาบาลขั้นต้น และการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ เพื่อให้สามารถปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	๑	-
- การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	๑	-
- การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ	-	๖
รวม	๒	๖

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บ รพ.อาภากรเกียรติวงศ์ ฐานทัพเรือสัตหีบ
๒. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๓. คู่มือการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
๔. คู่มือการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟ กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฝร. และกองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฝร.

พล.ร.ต.

ผบ.กฝร

ผนวก ก

วิชา พน.๐๐๑.๓ การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้รับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับ การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล หลักการทำงานในพื้นที่
อับอากาศ การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถค้นหา และช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่าง
ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการดับไฟ	๑	-
- การทำงานในพื้นที่อับอากาศ	๑	-
- การใช้เครื่องช่วยหายใจในแบบขวดอากาศอัด	-	๑
- การปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้หรือรั่วไหลของไฟประเภทพิเศษ	-	๑
- การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย	-	๔
รวม	๒	๖

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการเรียนวิชาป้องกันความเสียหาย เล่ม ๑ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๒. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฝร. และกองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฝร.

พล.ร.ต.

ผบ.กฝร

ผนวก ง

วิชา พน.๐๐๑.๔ การเตรียมความพร้อมทางด้านองค์บุคคล

ความมุ่งหมายของวิชา

เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมทางด้านองค์บุคคล เป็นการเตรียมร่างกาย ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- การเตรียมความพร้อมทางด้านองค์บุคคล	-	๑๐
รวม	-	๑๐

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการบริหารแบบราชธานี ของคณะกรรมการอำนวยการกีฬา กองทัพอากาศ

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฝร. และกองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฝร.

พล.ร.ต.

ผบ.กฝร